

НАВЧАЄМОСЬ
РАЗОМ

Імплементация європейських стандартів в українські освітні дослідження

Implementation of European Standards into Ukrainian Educational Research

European Quality
of Educational Research
for Empowering Educators
in Ukraine

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Українська асоціація дослідників освіти
Національна академія педагогічних наук України

**Імплементация європейських
стандартів в українські освітні
дослідження**

Збірник

матеріалів III Міжнародної наукової конференції
Української асоціації дослідників освіти

21 червня 2019 року

Київ 2019

5. Karabulut-Ilgu A., Jaramillo N., Jahren C.T. A systematic review of research on the flipped learning method in engineering education. *Br J Educ Technol*. 2018. 49. P. 398-411.

6. Levin D.R. So you want to flip your class – a user’s guide to flipping. *Presentation at the international seminar on New Pedagogies in the 21st century*. Haifa: Technion. 2017.

7. Long T., Cummins J. & Waugh M. Use of the flipped classroom instructional model in higher education: instructors’ perspectives. *J Comput High Educ*. 2017. 29. P. 179.

8. Strayer J. The effects of the classroom flip on the learning environment: Doctoral dissertation / The Ohio State University. Columbus. 2007. 245 p.

9. Wals A. E. J., & Jickling B. “Sustainability” in higher education. *International Journal of Sustainability in Higher Education*. 2002. 3(3). P. 221–232.

Інна Ковальчук,

кандидат юридичних наук, доцент,

Білоцерківський національний аграрний університет,

м. Біла Церква, Україна

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ АГРООСВІТИ

Ключові слова: аграрна освіта, концепція, право, доступність освіти, гарантія прав, судовий захист

Поточна ситуація в Україні як загалом так і в аграрному секторі економіки вимагає нових підходів до проведення кадрових реформ і формування освітньої політики. Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 рр. має на меті відповісти на цей виклик і комплексно визначити низку реформ, на які вже тривалий час чекають виробники сільськогосподарської продукції, аграрний бізнес і сільське населення. Стратегія визначає план розвитку аграрного сектору України, аграрної освіти та сільських територій на період 2015-2020 рр. Вона побудована на чинних стратегічних документах, зокрема Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» і Коаліційній Угоді 2014 року, визначає довгострокову концепцію розвитку сільського господарства і сільських територій, надає базу для стабільної, передбачуваної і прозорої правової системи, спрямованої на покращення ділового клімату, протидію корупції і стимулювання інвестицій для модернізації сільськогосподарського сектору. Вона також надає підґрунтя для проведення інституціональної реформи, необхідної для ефективного контролю і реалізації. Стратегія пропонує збалансований підхід до посилення конкурентоспроможності сільськогосподарського сектору і збільшення експорту, намагаючись водночас забезпечити рівномірний розподіл наявних переваг, зокрема, за рахунок сприяння розвитку сільських територій і покращення якості життя у найбільш вразливих регіонах, та збереження природних ресурсів і довкілля.

Університетська освіта як історико-культурний феномен відіграючи надзвичайно важливу роль в реалізації державної стратегії, має свою історію, традиції, трансформативно-оновлюючий потенціал, реалізує місію та виконує

функції, які перетворюють її на особливу цінність, зокрема, здійснює культурно-ідеологічний вплив на суспільну свідомість; виступає механізмом відбору та соціалізації еліт; надає нові знання та визначає основні напрямки наукових досліджень; готує кваліфікованих фахівців та забезпечує можливості кадрового потенціалу; передає культурне надбання.

XX ст. для аграрної освіти характеризувалось такими фундаментальними позиціями як інтелектуальний і моральний розвиток трудових ресурсів; уніфікація викладання, наукових досліджень і здобутків; міжнародний обмін науковими напрацюваннями тощо. Університет як місце передачі й поширення знань, пошуку істини й формування наукового пізнання у другій половині XX ст. почав власну трансформацію в університет як простір для бізнесу та підприємництва (інтегрований університет, який поєднує науково-дослідницьку й інноваційно-підприємницьку діяльність). На початку XXI ст. місію університету визначають у контексті реалізації таких взаємопов'язаних аспектів як поєднання знань і освіти, зв'язок підприємництва, вищої освіти та соціально-економічного розвитку. При цьому, важливим залишається необхідність збереження фундаментальну культурну місію університету як інтернаціонального інтелектуального простору з етичною компонентою відносин між соціальними партнерами у сфері секторальної економіки.

Університетська освіта XXI ст. покликана зберігати культурне надбання в умовах глобалізації та транснаціоналізації, не перетворюючи університети на транснаціональні корпорації. Актуальність і перспективність дослідження розвитку університетської освіти як явища з виокремленням та окресленням тенденцій зумовлюється високими темпами соціально-економічного розвитку суспільства; структурними змінами в галузі вищої освіти; процесами глобалізації; міжнародним співробітництвом, інтеграцією України в європейський освітній простір; приєднанням України до Болонського та інших процесів; розвитком інформаційних технологій; створенням електронного навчального середовища.

Варто звернути увагу на існуючі моделі підготовки фахівців в університеті: від моделей відчуття вищості та цілеспрямованої підготовки еліти (гумбольдтівської (німецької), наполеонівської (французької), англосаксонської) через практико-орієнтовані німецьку (мобілізаційно-реформаційну), французьку (абсолютистсько-політичну), британську (еклектичну) та американську (мобілізаційно-колоніальну) до триєдності навчання, наукового дослідження і виховання. Власне університет історично пройшов такі моделі організації: університет студентів (корпорація з чотирма факультетами, виборами студентського ректора; студентським самоврядуванням), університет викладачів (система факультетів з централізованим навчанням, групуванням викладачів за дисциплінами та присвоєваними вченими ступенями), колегіальний тьюторський університет (централізоване навчання, існування студентських об'єднань), коледж-університет (проміжна модель, орієнтована на централізацію навчання в окремих структурних підрозділах із загальним контролем).

Джерелами сучасного університету є моделі: гумбольдтівська (1809) з притаманною їй єдністю навчання та наукових досліджень і ньюменівська (1873), що стверджувала університет як місце об'єднання викладачів і учнів, місце спілкування та обміну думками через особистісну взаємодію на території усієї країни, які мають спільні ознаки: інтелектуальний та моральний розвиток еліти; уніфікація викладання, наукових досліджень та знань; міжнародний обмін науковими знаннями і отримання знань. XX століття утвердило

університетську освіту як таку, що дає змогу людині стати культурною і розвиватися паралельно часу (Х. Ортега-і-Гасет) без обов'язкового виконання функції наукового дослідження, реалізуючи такі позиції: навчання інтелектуальним професіям; наукові дослідження та підготовка майбутніх дослідників; викладання культури як системи життєвих ідей, притаманних певному часу; визначення обмеженості можливості навчатися як основи викладання, що визначає функції університету: передачу культури, навчання професіям, наукове дослідження та навчання нових людей науці. Залишаючись цілісним утворенням упродовж століть, університет як соціальна інституція, незважаючи на організаційні, структурні та інші зміни, зберігає статус методологічного центру розвитку систем освіти і лідера змін (зміни типів і видів університетів, змісту освіти, впровадження інновацій тощо), реалізуючи (за К. Ясперсом) основні завдання: дослідження, навчання й здобування певних професій; освіта і виховання; базоване на спілкуванні духовне життя (завдання може бути виконаним за умови спілкування мислячих людей); космос наук (структура університету презентує сукупність наук, доповнюючи їх виконанням цивілізаційної ролі) (К. Тімірязєв).

Таким чином, ми можемо встановити той факт, що ідея університету загалом і аграрного університету зокрема, як місця передачі й поширення знань, пошуку істини й формування наукового пізнання у другій половині ХХ століття зіткнулася з ідеєю університету як простору для бізнесу та підприємництва (створення корпоративних університетів), що є свідченням тенденції перетворення університету на інституцію продукування прикладних знань, створення комерційних філіалів чи консорціумів, орієнтованих на отримання прибутку, концентрації зусиль на організації й проведенні прикладних досліджень.

Варто підкреслити, що впродовж історії структура аграрних університетів, напрями їхньої діяльності неодноразово змінювалися, відображаючи не лише національно-історичні традиції та особливості, а й вимоги та потреби часу, його специфіку. Впливаючи на соціально-економічний розвиток суспільства, аграрний університет як інструмент цивілізаційного розвитку, когнітивна модель, де поєднані знання про аграрний бізнес, природні процеси та закономірності, соціально-економічні, юридичні, історико-культурні, психологічні та інші феномени є центром генерації знання в аграрній сфері, спрямованого на вирішення проблем аграрного сектору.

На нашу думку, сьогодні важливо наголосити бізнесу про його відповідальність щодо визначення необхідних для успішної роботи вмій та навичок, а також безпосередньої участі у їх формуванні в рамках навчального процесу.

Другий важливий момент – структура освіти. В багатьох країнах, і Україна в їх числі, аграрна освіта відірвана від реальності. І звичайно, важливо переконувати молодь і їхніх батьків, що володіння професійним навичками на високому рівні – це гарантована робота в майбутньому.

Сьогодні для науково-педагогічних працівників важливо усвідомити, що освіта – це не тільки передача знань, ми повинні розглядати її як уміння ставити запитання, критичне мислення, обговорення, дебати, вивчення інших культур і співпрацю з людьми по всьому світу, як активний та креативний діалог.

Серед освітніх технологій, які стають визначальними в освіті майбутнього, будуть: корпоративне он-лайн навчання, діагностика

компетенцій, альтернативні стилі навчання, он-лайн навчання, засноване на компетенціях, технологія перевернутого класу та інші.

Таким чином, однією з обов'язкових умов, що дозволять українській аграрній освіті залишатися конкурентною має бути якнайшвидше втілення сучасних світових освітніх технологій.

Список використаних джерел:

1. Буденко Т. Будущее образования: уроки неопределенности [Електронний ресурс] / Тетяна Буденко/ ЛІГАБізнесІнформ – Режим доступу до ресурсу: <http://biz.liga.net/upskill/all/stati/3225018-budushchee-obrazovaniya-uroki-neopredelennosti.htm>.

2. Вища освіта в Україні: громадська думка студентів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://nf.dp.ua/2015/06/vyshcha-osvita-v-ukrayini-hromadska-dumkastudentiv/>.

3. Aaron Skonnard. 5 Top Trends in Education Technology 2015 [Електронний ресурс] / Аарон Сконнард – Режим доступу до ресурсу: <http://www.inc.com/aaron-skonnard/5-top-trends-in-education-technology-2015.html>.

4. Education and Training URL:http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm та Europe 2020. URL: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>

5. Goldman A. What skills will workers need to succeed in tomorrow's workplace? [Електронний ресурс] / Alex Goldman – Режим доступу до ресурсу: <http://www.iftf.org/future-now/articledetail/3-new-invaluable-work-skills-for-2018>.

6. Task Force on Higher Education and Society. Higher education in Developing countries: Peril and promise. Washington, DC: The World Bank/UNESCO, February 2000. - 144 p. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://siteresources.worldbank.org/INTAFRREGTOPTEIA/Resources/Peril_and_Promise.pdf

Олена Ковальчук,

*доктор педагогічних наук, доцент,
Луцький національний технічний університет,
м. Луцьк, Україна*

Лілія Потапюк,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Луцький національний технічний університет,
м. Луцьк, Україна*

Олена Бундак,

*кандидат історичних наук, доцент,
Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна»,
м. Луцьк, Україна*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ЧЕСНОСТІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Ключові слова: академічна чесність, академічна нечесність, академічна культура, кодекс честі, плагиат, списування.

В умовах глобального розвитку освіти і реформування виховного процесу у вищих навчальних закладах особливої актуальності набуває проблема формування нової академічної культури в академічному середовищі. Однією зі